

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de leden van de vaste commissie voor
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

cie.vws@tweedekamer.nl

POSTADRES
Postbus 2510
3500 GM Utrecht

BEZOEKADRES
Tiberdreef 4
3561 GG Utrecht

TELEFOON
030 751 1700

FAX
030 751 1709

INTERNET
www.cnvconnectief.nl

E-MAIL
info@cnv.nl

VAKGROEP
Zorg en Welzijn

DOORKIESNUMMER
030 – 751 1710

E-MAIL
e.warschauer@cnv.nl

PLAATS
Utrecht

DATUM
10 mei 2022

ONS KENMERK
013/GP/sl

UW KENMERK

Onderwerp: Inbreng
Commissiedebat Jeugdzorg

Geachte leden van de vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op 18 mei bespreekt u in uw Commissiedebat het Jeugdbeleid met de staatssecretaris van VWS.

CNV bepleit verbetering en hervorming van de jeugdzorg door professionals meer autonomie en zeggenschap over het werk te geven en door cliënten zoveel mogelijk zelf aan het roer in de jeugdhulp en –zorg te zetten. Dit om toekomstbestendige, effectieve en liefdevolle jeugdhulp voor elkaar te krijgen. CNV wil daarmee een transitie in de jeugdzorg, die de relatie met de cliënt en het vertrouwen op de professionaliteit van de zorgmedewerkers centraal zet.

Daarom bepleit CNV dat u in uw debat en besluitvorming over de jeugdzorg deze twee uitgangspunten centraal zet en er bij de staatssecretaris op aan te dringen om ruim baan te geven aan de – ook door de SER bepleite - beweging van systemen naar mensen. We krijgen alleen toekomstbestendige, effectieve en liefdevolle jeugdhulp als:

- de professional de waardering, ruimte en het vertrouwen krijgt om
- zo effectief en liefdevol mogelijke jeugdzorg te geven waarin cliënten de ruimte voor eigen regie krijgen.

Alleen dan komt er ook perspectief op een jeugdzorgarbeidsmarkt waarin zorgprofessionals graag en met plezier willen werken.

Deze brief bestaat uit 2 onderdelen waarin CNV u voor uw debat vanuit deze twee uitgangspunten aandachtspunten en oplossingen wil aanreiken.

1. Toename van druk in de jeugdzorg en oplopende arbeidsmarkttekorten
2. Zorg over besluitvorming toekomstbestendige jeugdzorg

1. Toenemende druk in de jeugdzorg en oplopende arbeidsmarkttekorten

Aandachtspunten

De toenemende druk in de sector en de daarin oplopende arbeidsmarktproblematiek kent uiteenlopende oorzaken. Deze leiden tot een negatieve spiraal van in elkaar grijpende factoren waardoor de beweging van systemen naar mensen stukt.

Toename sectordruk

- Het aantal verwijzingen naar jeugdzorg neemt verder toe. Voor jeugd is de stijging 15%.
- Personeelstekorten maken het steeds lastiger om vooral complexe jeugdzorg te bieden.
- Covid-19 verhoogt verzuimpercentages onder het personeel. Deze lagen in februari rond de 10%, ruim 3 procent hoger dan in februari 2021.
- De tarieven en marges in deze sector zijn, vooral bij instellingen voor complexe jeugdzorg, al jaren onvoldoende. Daardoor is er geen ruimte om klappen op te vangen en om tot aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden te komen die behoud en instroom stimuleren.

Oplopende arbeidsmarktproblemen

- Voor de jeugdzorg is de prognose voor 2031 een tekort van 1900 medewerkers, vandaag de dag is dat al een tekort van 700 professionals.
- De jeugdzorg professional werkt structureel in onderbezetting, terwijl de zorgvragen complexer worden. De schaarse tijd van deze professional móet vrijgemaakt worden. Zodat de focus ligt bij daadwerkelijke hulp aan kwetsbare jeugdigen en hun gezinnen en het doen krimpen van de wachttijden. Tijd is ook noodzakelijk voor het opleiden en ontwikkelen van de professional, het begeleiden van nieuwe medewerkers en stagiairs en het bijdragen aan kwaliteits- en de organisatieontwikkeling.
- De administratieve druk voor de jeugdzorgverleners moet teruggebracht worden van ongeveer 40% naar maximaal 10%.

Oplossingsrichting

Om deze oorzaken aan te pakken en beweging van systemen naar mensen voor elkaar te krijgen brengt CNV graag zijn 15 puntenplan onder uw aandacht. Dat plan is als bijlage bijgevoegd. CNV heeft dit plan tijdens de staking van 15 maart jl. aan de staatssecretaris aangeboden.

CNV verzoekt u daarom er bij de staatssecretaris op aan te dringen te bewerkstelligen dat op de korte termijn de adviezen uit het SER-rapport '[van systemen naar mensen](#)' ter hand worden genomen. Dat zijn adviezen die passen in de huidige werkelijkheid en directe verlichting kunnen brengen. Werkgevers en werknemers zijn het hier al over eens. Daadkracht in uitvoering is urgent.

2. Zorg over besluitvorming toekomstbestendige jeugdzorg

Aandachtspunten

In het regeerakkoord is het raamwerk opgenomen dat richting moet geven aan toekomstbestendige jeugdzorg. CNV staat overwegend positief tegenover de daarin genoemde richting om de jeugdzorg te verbeteren en te hervormen. CNV betreurt echter sterk dat in de financiële paragraaf van dit akkoord tegelijkertijd een rem op deze transitie is gezet. Dit door aan de voorkant van en vooruitlopend op het transitieproces naar toekomstbestendige jeugdzorg een bezuiniging van structureel 0,5 miljard op de jeugdzorg in te boeken.

Hierdoor is niet alleen de Hervormingsagenda Jeugd stil komen te liggen. Opgebouwd vertrouwen is afgebrokkeld dat dit kabinet in samenwerking met alle betrokken sectorpartijen in gezamenlijkheid naar gedragen oplossingen toe wil werken. CNV memoreert als recente uiting hiervan de door FNV en CNV georganiseerde actiedag jeugdzorg van 15 maart jongstleden.

Oplossingsrichting

CNV is verheugd dat de regering heeft besloten om af te zien van de bezuiniging van 0,5 miljard op de jeugdzorg. CNV roept uw Kamer echter op te bewerkstelligen dat niet alsnog alternatief op de jeugdzorg wordt bezuinigd via een eigen bijdrage en het normeren van de behandelduur. CNV wijst die instrumenten af om tot toekomstbestendige jeugdzorg te komen; jeugdzorg waarin niet alleen aanhoudende hulp en aandacht is voor kwetsbare jongeren en hun gezinnen, maar waarin ook jeugdzorgprofessionals tot hun recht komen. CNV vindt deze instrumenten haaks en blokkerend staan op de noodzakelijke beweging

- om de professional de waardering, ruimte en het vertrouwen te bieden om,
- zo effectief en liefdevol mogelijke jeugdzorg te geven waarin cliënten de ruimte voor eigen regie krijgen.

CNV verzoekt u daarom om er bij de staatssecretaris op aan te dringen om deze bezuiniging nu definitief (dus ook alternatieve vormen) weg te halen.

CNV verzoekt u verder er bij de staatssecretaris op aan te dringen:

- Te bevorderen dat het overleg over de Hervormingsagenda Jeugd weer wordt hervat.
- De resultaten daarvan en van het aanstaande SER advies over de toekomst van de jeugdzorg af te wachten en als zwaarwegende adviezen te betrekken bij de mening- en besluitvorming over de vormgeving van toekomstbestendige jeugdzorg. Dit is naar de opvatting van CNV essentieel om afgebrokkeld vertrouwen te herstellen dat dit kabinet in samenwerking met alle betrokken sectorpartijen in gezamenlijkheid naar gedragen oplossingen toe wil werken. Het gaat om de realisatie van een wezenlijke randvoorwaarde om daadkrachtig de urgente hervormingen en verbeteringen voor elkaar te krijgen waarbij niet systemen maar mensen centraal worden gezet

Rest ons u een vruchtbaar overleg toe te wensen. Mocht u nadere vragen hebben over deze brief, dan kunt u contact opnemen met Erwin Warschauer, onze beleidsadviseur (e.warschauer@cnv.nl telefonisch op (06) 20219330.

Tenslotte maak ik graag van de gelegenheid gebruik de wens uit te spreken om persoonlijk kennis met u te maken.

Met vriendelijke groet,

Gaby Perin-Gopie,
Voorzitter CNV Zorg & Welzijn

Bijlage: CNV 15 puntenplan voor toekomstbestendige Jeugdzorg

Cc: staatssecretaris M. van Ooijen,
FNV (Maaïke van der Aar)

Wij willen kabinetsbezuinigingen Jeugdzorg van tafel

De plannen van het nieuwe Kabinet vanaf 2024 vermelden een bezuiniging van 0,5 miljard per jaar op de Jeugdzorg. Wij vinden de inschatting voorbarig en willen dat de bezuiniging van tafel gaat. In een sector die het nu al zwaar heeft, en waar de cao-onderhandelingen zijn vastgelopen, is het onverantwoord om nu al te rekenen op verdere bezuinigingen.

Wat moet er dan gebeuren in de sector?

Om de werking van de jeugdzorg te verbeteren, zien wij de volgende stappen als noodzakelijk. Je ziet ze onderverdeeld in stappen voor werkgevers, gemeentes, en het kabinet.

Merk op dat sommige punten bij meerdere actoren terugkomen:

3 Actiepunten voor werkgevers

1. Geef professionals meer autonomie en zeggenschap over het werk
2. Laat cliënten zoveel mogelijk zelf aan het roer in de jeugdhulp en -zorg
3. Schaf verantwoordingsregels en administratiedruk zo veel mogelijk af

3 Actiepunten voor gemeentes

1. Investeer in preventieve voorzieningen die een beroep op jeugdzorg voorkomen, zoals betere schuldhulp en verbetering van de leefomgeving voor jongeren en hun gezin.
2. Organiseer in elke gemeente één laagdrempelig loket voor toegang tot jeugdzorg en één stevige en deskundige eerstelijnsvoorziening voor jeugdzorg
3. Werk mee aan stevige financiering van de (hoog)specialistische zorg, zodat dekkende en duurzame zorg voor cliënten en personeel mogelijk wordt, zonder wachtlijsten en zonder dat kinderen tussen wal en schip vallen.

9 Actiepunten voor het kabinet

1. Schaf verantwoordingsregels en administratiedruk zoveel mogelijk af
2. Stel vooraf landelijk kwaliteitseisen aan de organisaties die tot jeugdzorg worden toegelaten. Daartoe horen eerlijke tarieven die goede arbeidsvoorwaarden in de jeugdzorg mogelijk maken
3. Organiseer de (hoog)specialistische zorg regionaal waar het kan of landelijk waar het moet, zonder wachtlijsten en zonder dat kinderen tussen wal en schip vallen
4. Zet digitalisering in de jeugdzorg slim in om de werkdruk in de jeugdzorg te verlagen en leer van de ervaringen die in de coronaperiode zijn opgedaan met digitaal contact met de cliënt
5. Verminder de druk op jeugdzorg door te investeren in preventieve voorzieningen die een beroep op jeugdzorg voorkomen, zoals betere schuldhulp en verbetering van de leefomgeving voor jongeren en hun gezin
6. Intensiveer de samenwerking in de kinderbescherming met als stip op de horizon één kleine en duidelijke set samenwerkende en elkaar versterkende instanties die de publieke taak kinderbescherming uitvoeren
7. Verbeter het klacht- en tuchtrecht, zodat cliënten en professionals beter worden beschermd
8. Maak verlengde jeugdzorg tot 27 jaar mogelijk, zodat kinderen die op zorg zijn aangewezen als jong volwassene niet tussen wal en schip vallen
9. Stop het jobbezuinigingsbeleid en investeer duurzaam in de jeugdzorg. Haal de structurele bezuiniging op de jeugdzorg van een half miljard per 2025 van tafel! Deze bezuiniging maakt het onmogelijk om de vastgedraaide jeugdzorg weer vlot te trekken.